

Preventie en vroegsignalering op het mbo via ziekteverzuimbegeleiding opnemen in Basis Taken Pakket (BTP)

Aanleiding

Het aantal thuiszitters neemt toe, met alle consequenties van dien: groot risico op schooluitval, groot beroep op (jeugd)hulp en of maatschappelijke ondersteuning, verminderde participatie in de maatschappij.

De landelijke politiek erkent de problematiek middels het Thuiszitters pact: hierin wordt gesteld dat vanaf 2020 geen enkel kind langer dan 3 maanden thuis zit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Ziekteverzuim, voortijdig schooluitval en psychische en psychosociale problematiek komt relatief vaker voor bij jongeren tussen 16 en 23 jaar, de adolescenten, en met name op het mbo. De overgrote meerderheid van de jongeren die zonder startkwalificatie de schoolbanken verlaat, is bovendien afkomstig van het mbo. Hiermee vormen mbo-leerlingen een grote risicogroep op een toekomst zonder werk.

Thuiszitten begint vaak met ziekteverzuim. Psycho-sociale en emotionele problemen en/of fysieke klachten zijn de belangrijkste redenen voor het ziekteverzuim onder mbo-leerlingen. Dit verzuim is een risico voor hun toekomst (schooluitval, beroep op (jeugd)hulp of maatschappelijke ondersteuning, verminderde participatie in maatschappij).

Ziekteverzuimbegeleiding op het mbo

Scalda zag het ziekteverzuim onder haar studenten oplopen en is in samenwerking met de GGD in december 2015 gestart met een pilot ziekteverzuimbegeleiding op het mbo bij het cluster Economie. Hierbij is de methodiek zoals die ook op het VO gebruikt wordt gevolgd. Voor studenten ontstaat er een doorgaande lijn en bovendien herkenbare aanpak omdat deze zowel op het VO als het mbo op dezelfde manier wordt uitgevoerd. De methodiek gaat uit van een integrale gestructureerde aanpak waardoor de jongeren bij verzuim eerder in beeld komen, zodat er gezorgd kan worden voor passende advisering of hulp. Doordat de problematiek eerder in beeld komt (vroegsignalering), kan de zorg op school eerder worden opgestart en wordt de kans dat een student thuis komt te zitten kleiner.

De pilot van 2 jaar werd door Scalda als aanvullende dienst ingekocht bij de GGD en was een groot succes. In voorbereiding naar het breder uitrollen van de aanpak en structurele financiering werd de pilot op het cluster economie nog anderhalf jaar verlengd met een gedeeltelijk gemeentelijke financiering.

In 2015 is met de wijziging van de wet Publieke Gezondheid de ziekteverzuimbegeleiding op het VO toegevoegd aan het basistakenpakket, echter niet op het MBO. Hierdoor is de situatie ontstaan waarbij voor VO-leerlingen de ziekteverzuimaanpak geregeld is, terwijl hierin voor leerlingen in dezelfde leeftijd die een mbo-opleiding volgen níet voorzien is. Dit terwijl juist deze groep extra risico loopt op verzuim en voortijdig schooluitval.

Wat levert het op?

Uit de evaluatie bij Scalda kwamen zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens. Studenten, docenten, en hun begeleiders waren erg tevreden over de door de jgz geboden begeleiding. Studenten voelden zich gehoord, was een van de belangrijkste uitkomsten.

Ook voor de leerplichtambtenaar heeft het voordelen. De jgz kan adviseren over de belastbaarheid van een student. Er wordt voor de

Van
Werkgroep BTP/PAO
Afdeling
Aan
MT, DB, BC, AB en PAO
Datum
20 februari 2020
Onderwerp
Preventie en vroegsignalering op het MBO via ziekteverzuimbegeleiding opnemen in Basis Taken Pakket (BTP)
Registratienummer
Z20.050047 / D20.243125
Pagina 1

leerplichtambtenaar al veel informatie ingewonnen, die gebruikt kan worden bij de beoordeling van het verzuim van de student.

Bij de docenten heeft het opgeleverd dat ze zich meer bewust worden van het gedrag van hun studenten en dat maakt dat een student met zorgsignalen eerder herkend wordt.

Het verzuimpercentage is teruggedrongen van 11,5% naar 8,3% en het aanwezigheidspercentage is gestegen van 78,2% naar 81,4 %.

De ziekteverzuimbegeleiding heeft uiteindelijk ook een maatschappelijk resultaat. Zo kan worden aangenomen dat met de juiste begeleiding een student meer kans heeft op het succesvol afronden van zijn studie of dat de juiste begeleiding er voor zorgt dat de student met succes een baan vindt.

In andere delen van het land draait het M@ZL-project. Dit is een vergelijkbare methodiek . Vanuit het M@ZL-project is een uitgebreide evaluatie gehouden. Hieruit bleek een groot maatschappelijk effect:

“M@ZL levert potentieel een duidelijke maatschappelijke opbrengst op. De leerlingen die door M@ZL weer deelnemen aan de lessen, zullen daar later voordeel van hebben. Een jaar meer onderwijs volgen leidt gemiddeld tot een 7 procent hoger inkomen, waarmee we de belangrijkste bijdrage aan de totale baten van M@ZL te pakken hebben. Een andere opbrengst is het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Bij leerlingen met een ‘verzuimgeschiedenis’ is de kans daarop immers twee keer zo groot als bij jongeren zonder frequent verzuim. De overige baten bestaan onder andere uit vermeden uitvoeringskosten en uitkeringen voor de bijstand en Wajong. Onder de streep levert M@ZL het vijfvoudige op van wat het programma kost: tegenover een investering van 17 euro per leerling staat een gemiddelde opbrengst van 82 euro”.

Ziekteverzuimbegeleiding in het BTP

Wij willen voorstellen de ziekteverzuimbegeleiding structureel toe te voegen aan het basistakenpakket voor het gehele mbo. Met het mbo zijn afspraken gemaakt over de financiering. Het basistakenpakket loopt tot 18 jaar. Op het mbo zijn studenten ook ouder dan 18 jaar. Gemiddeld is 2/3 van de leerlingen 18 jaar of jonger, 1/3 van de leerlingen is ouder dan 18. Afsproken is met het MBO om 1/3 van de kosten voor ziekteverzuimbegeleiding door het MBO te laten financieren.

De totale kosten zijn jaarlijks: € 92.275
Dekking: € 30.450 bijdrage MBO
€ 61.825 gemeentelijke middelen.

Ambtelijk is er breed draagvlak voor de verdere uitrol van de ziekteverzuimaanpak op het MBO. Het bestuur is in december per mededeling geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot MBO ziekteverzuim.

Er is nog geen bestuurlijk akkoord op gegeven. Omdat het hier een wijziging van de taken in het basistakenpakket betreft, is er wel een bestuurlijk akkoord nodig.

U wordt voorgesteld met terugwerkende kracht akkoord te gaan met het toevoegen van de ziekteverzuimbegeleiding van mbo-studenten aan het basistakenpakket per 1 januari 2020.

Tevens wordt voorgesteld de verhoging van de kosten voor het BTP door het toevoegen van de ziekteverzuimbegeleiding voor MBO-studenten, incidenteel in 2020 te bekostigen vanuit het overschot in de jaarrekening van 2019. Dit zal middels een begrotingswijziging aan u worden voorgelegd bij de jaarrekening 2019 en geen verhoging van de gemeentelijke bijdragen voor 2020 te vragen. Voorgesteld wordt om deze

Datum
20 februari 2020
Onderwerp
Preventie en vroegsignalering op het MBO via ziekteverzuimbegeleiding opnemen in Basis Taken Pakket (BTP)
Registratienummer
Pagina 2

kosten vanaf 2021 structureel te dekken door verhoging van de gemeentelijk bijdragen

Vanaf 2022 zullen deze kosten structureel aan de begroting van de GGD worden toegevoegd. Deze begrotingswijziging wordt separaat aan u voorgelegd.

Datum
20 februari 2020
Onderwerp
Preventie en vroegsignalering op het MBO via ziekteverzuimbegeleiding opnemen in Basis Taken Pakket (BTP)
Registratienummer
Pagina 3